

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖRÜ**

2013 AĞUSTOS

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

**İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ**

Eylül 2013

2013 YILI AĞUSTOS AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 17 artışla 1 milyar 208 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde Türkiye genel ihracatı ise % 1,3 oranında artarak 98,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim: 1000\$	2011	2012	11/12 Değişim %	2012 Ocak-Ağustos	2013 Ocak-Ağustos	12/13 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	134.906.869	151.860.846	11,3	97.576.001	98.887.720	1,3
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.479.274	1.605.069	18,2	1.032.358	1.208.231	17,0
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,1	1,2	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 22,9 artışla 308,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, sektör ihracatındaki hızlı artışta önemli bir payı bulunmaktadır. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 25,6'ya yükselmiştir.

2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde deri ve deri ürünleri ihracatının başlıca pazarları arasında en çok dikkat çeken ülkeler Irak ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 44,7 artışla 73,3 milyon dolara yükselirken, toplam deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 6,1 olarak kaydedilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat ise aynı dönemde % 70,3 gibi yüksek oranda bir artışla 51,1 milyon dolara yükselirken, toplam deri ihracatındaki payı ise % 4,2'ye yükselmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB'deki pazarlarına yapılan ihracatlarda geçmiş dönemlerin düşüşlerinin yerini az da olsa yükseliş eğilimleri almıştır. Bu çerçevede deri ürünleri ihracatının 2. büyük pazarı İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının ilk 8 ayında % 1,8 artarak 92,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, AB pazarının diğer önemli ülkesi Almanya'ya deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde % 3 artışla 77,2 milyon dolar olmuştur. Diğer bir AB ülkesi olan

İngiltere'ye deri ve deri ürünleri ihracatı Ağustos ayındaki hızlı artış oranına rağmen geçmiş aylardaki düşük performans nedeniyle Ocak-Ağustos döneminde ancak % 2,3 artışla 45,5 milyon dolara yükselmiştir. İlk 10 pazar içinde yer alan AB ülkeleri içinde Ocak-Ağustos döneminde sadece Fransa'ya yapılan ihracatta minimal bir düşüş meydana gelmiş ve bu pazara ihracat bu dönemde % 0,8 gerileyerek 49,5 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında bu dönemde ihracatta % 25,9 artış göstererek 44,5 milyon dolara yükselen ve payını % 3,7'ye çıkaran Ukrayna yer alırken, % 21,7 artışla 38,7 milyon dolara yükselen ve payını % 3,2'ye çıkaran Hong Kong diğer dikkat çeken pazar olarak sıralanabilir.

Bu dönemde ilk 10 pazar içinde yer almamasına karşın % 720,7 gibi yüksek oranda artış göstererek 15,1 milyon dolar değerinde ihracat yapılan ve 13. sıraya yükselen Litvanya da dikkat çekerken, son dönemlerin yükselen pazarı Kırgızistan'a yapılan deri ürünleri ihracatı söz konusu dönemde % 34,1 artışla 14,8 milyon dolara yükselmiştir.

Geçmiş dönemlerde, dönem dönem ilk 10 pazar arasına giren diğer önemli pazarlarımızdan ABD, Bulgaristan, Hollanda, Kazakistan ve İspanya, bu dönemde sırasıyla 11., 12., 15., 17. ve 19. pazarlar olarak kendilerine yer bulmuşlardır. (Bkz. Tablo syf. 21)

Deri ve deri ürünleri ihracatında 16. sırada yer alan Romanya'ya ihracat 2013 yılının ilk 8 ayında % 46,6 artışla 14,2 milyon dolara yükselirken, 18. sırada bulunan BAE'ne ihracat ise % 61,9 artışla 14,1 milyon dolara yükselmiştir. (Bkz. Tablo syf. 21)

		TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI							
		2012 AĞUSTOS 1000 \$	2013 AĞUSTOS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	41.141	62.402	51,7	251.299	24,3	308.772	25,6	22,9
2	İTALYA	8.111	10.139	25,0	90.470	8,8	92.115	7,6	1,8
3	ALMANYA	9.733	9.244	-5,0	74.992	7,3	77.231	6,4	3,0
4	İRAK	6.458	5.491	-15,0	50.685	4,9	73.322	6,1	44,7
5	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.513	9.270	105,4	29.976	2,9	51.046	4,2	70,3
6	FRANSA	8.603	9.271	7,8	49.936	4,8	49.526	4,1	-0,8
7	İNGİLTERE	5.795	7.668	32,3	44.422	4,3	45.462	3,8	2,3
8	UKRAYNA	5.488	7.642	39,3	35.302	3,4	44.446	3,7	25,9
9	HONG KONG	3.741	4.614	23,3	31.822	3,1	38.717	3,2	21,7
10	SUUDİ ARABİSTAN	2.168	1.616	-25,4	31.518	3,1	32.873	2,7	4,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		95.750	127.358	33,0	690.421	66,9	813.510	67,3	17,8
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		136.989	178.533	30,3	1.032.358	100,0	1.208.231	100,0	17,0

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 33,3'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 6,1 artışla 401,7 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 20 oranında artarak 380,1 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 31,5 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları arasında bu dönemde en yüksek artış oranı ise % 42,4 ile Asya ülke grubunda kaydedilmiştir. Asya ülkelerine bu dönemde 118,4 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılırken, toplam deri ihracatı içindeki payı ise % 9,8'e yükselmiştir.

Ülke grupları açısından diğer yüksek oranlı artışlarda Ortadoğu ülkeleri grubuna ihracat % 37,1 artış gösterirken, Diğer Avrupa ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 36,5 oranında artış göstermiştir.

Bu dönemde ülke grupları arasında sadece Amerika ülkeleri pazarına yapılan ihracatta cüzi bir düşüş olurken, bu ülke grubuna yapılan ihracat sözkonusu dönemde % 0,8 gerilemiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2012 AĞUSTOS 1000\$	2013 AĞUSTOS 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2012 OCAK-AĞUSTOS 1000\$	2013 OCAK-AĞUSTOS 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	47.413	61.301	29,3	34,3	378.637	401.738	6,1	33,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	49.453	73.108	47,8	40,9	316.784	380.146	20,0	31,5
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	11.738	10.923	-6,9	6,1	110.600	151.665	37,1	12,6
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	11.441	16.680	45,8	9,3	83.160	118.424	42,4	9,8
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	4.725	4.970	5,2	2,8	56.572	59.136	4,5	4,9
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	5.662	3.219	-43,1	1,8	39.883	44.095	10,6	3,6
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	3.727	4.222	13,3	2,4	25.478	25.266	-0,8	2,1
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	2.022	3.422	69,2	1,9	15.963	21.794	36,5	1,8
Serbest Bölgeler Toplamı	574	364	-36,6	0,2	3.442	4.384	27,4	0,4
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	136.989	178.533	30,3	100,0	1.032.358	1.208.231	17,0	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 480,6 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 26,9 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 39,8 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde geçen yıla göre % 14,6 oranında artarak 374,9 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 31 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 19,4 oranında artarak 176 milyon dolara yükselirken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 14,6 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 198,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılının eş dönemine göre % 10,7 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 16,5 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde 195,9 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 23,3 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,2 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 6,9 düşüşle 154,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 12,8'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ihracat ise bu dönemde 282 bin dolardan 1 milyon 118 bin dolara yükselmiştir.

2013 AĞUSTOS AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2012 AĞUSTOS	2013 AĞUSTOS	2012/2013 Değişim	2012 OCAK-AĞUSTOS	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013 OCAK-AĞUSTOS	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012/2013 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	62	29	-53,2%	261	0,0	924	0,1	254,0%
4301	HAM KÜRK	20	21	5,0%	21	0,0	194	0,0	823,8%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	82	50	-39%	282	0,0	1.118	0,1	296%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	11.569	13.223	14,3%	100.588	9,7	119.674	9,9	19,0%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	7.317	10.778	47,3%	58.334	5,7	76.242	6,3	30,7%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	18.886	24.001	27,1%	158.922	15,4	195.916	16,2	23,3%
4203.10	DERİ GİYİM	18.030	29.210	62,0%	147.353	14,3	175.955	14,6	19,4%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	35.731	50.822	42,2%	179.726	17,4	198.939	16,5	10,7%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	53.761	80.032	48,9%	327.079	31,7	374.894	31,0	14,6%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	18.562	19.140	3,1%	165.525	16,0	154.168	12,8	-6,9%
64	AYAKKABI TOPLAMI	45.468	54.986	20,9%	378.718	36,7	480.554	39,8	26,9%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	136.989	178.533	30,3%	1.032.358	100,0	1.208.231	100,0	17,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde Çin'e % 165,2 artışla 305 bin dolar, Almanya'ya 212 bin dolar, Hong Kong'a 168 bin dolar, Gana'ya 63 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, İtalya'ya 42 bin dolar, Rusya'ya ise 36 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ham deri ihracatı bu dönemde 261 bin dolardan 924 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	33,0%
ALMANYA	0	212	100,0%	22,9%
HONG KONG	0	168	100,0%	18,2%
GANA	0	63	100,0%	6,8%
FRANSA	0	59	100,0%	6,4%
İTALYA	1	42	100,0%	4,5%
RUSYA FEDERASYONU	48	36	-25,0%	3,9%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	2,2%
UKRAYNA	0	10	100,0%	1,1%
BULGARISTAN	16	5	-68,8%	0,5%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	261	924	254,0%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Hong Kong'a 140 bin dolar, Tayland'a 33 bin dolar ve Gana'ya 17 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Geçen yılın aynı döneminde 21 bin dolar seviyesinde olan ham kürk ihracatı bu dönemde 194 bin dolara yükselmiştir.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	140	100,0%	72,2%
TAYLAND	0	33	100,0%	17,0%
GANA	0	17	100,0%	8,8%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	2,6%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	21	194	823,8%	100,0%

2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'den Hong Kong'a 308 bin dolar, Çin'e 305 bin dolar, Almanya'ya 212 bin dolar, Gana'ya 80 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, İtalya'ya ise 42 bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilerek toplam 1 milyon 118 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	308	100,0%	27,5%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	27,3%
ALMANYA	0	212	100,0%	19,0%
GANA	0	80	100,0%	7,2%
FRANSA	0	59	100,0%	5,3%
İTALYA	1	42	100,0%	3,8%
RUSYA FEDERASYONU	48	36	-25,0%	3,2%
TAYLAND	0	33	100,0%	3,0%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	1,8%
UKRAYNA	0	10	100,0%	0,9%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	282	1.118	296,5%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat % 31,7 artışla 26,1 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 21,8 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının diğer önemli pazarı Çin'e yapılan ihracat ise bu dönemde % 11,3 artarak 20,3 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 49,1 artış ve 14 milyon dolar ihracatla Ukrayna ile % 146,2 artış ve 3,9 milyon dolar ihracatla G. Kore ve % 61,8 artışla yine 3,9 milyon dolara yükselen Bulgaristan ön plana çıkmaktadır.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	19.827	26.120	31,7%	21,8%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	18.197	20.257	11,3%	16,9%
UKRAYNA	9.373	13.974	49,1%	11,7%
İTALYA	7.160	9.356	30,7%	7,8%
RUSYA FEDERASYONU	11.527	9.328	-19,1%	7,8%
ALMANYA	3.607	4.298	19,2%	3,6%
ABD	3.184	4.259	33,8%	3,6%
BULGARİSTAN	2.426	3.926	61,8%	3,3%
GÜNEY KORE	1.589	3.911	146,2%	3,3%
SİRBİSTAN	1.551	1.890	21,8%	1,6%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	100.588	119.674	19,0%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin'e yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde geçen yıla göre % 170,5 artışla 24 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 31,4 seviyesine yükselmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 97,6 artarak 17,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hong Kong'a ihracat % 7,1 oranında artarak 8 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde Rusya'nın payı % 22,5'e yükselirken, Hong Kong'un payı % 10,5 olarak kaydedilmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatında daha alt sırada yer almasına karşın bu dönemde G. Kore'ye ihracat % 113,5 oranında artışla 4 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTİP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	8.856	23.959	170,5%	31,4%
RUSYA FEDERASYONU	8.665	17.123	97,6%	22,5%
HONG KONG	7.442	7.973	7,1%	10,5%
İTALYA	9.737	7.001	-28,1%	9,2%
GÜNEY KORE	1.865	3.982	113,5%	5,2%
ALMANYA	3.649	2.500	-31,5%	3,3%
FRANSA	2.621	2.147	-18,1%	2,8%
İNGİLTERE	1.715	1.326	-22,7%	1,7%
ESTONYA	992	1.305	31,5%	1,7%
UKRAYNA	3.506	1.048	-70,1%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	58.334	76.242	30,7%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin, Hong Kong ve Rusya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 63,4 artışla 44,2 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 22,6 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Hong Kong'a yapılan ihracat aynı dönemde % 25 artarak 34,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, % 31 artış ve 26,5 milyon dolar ihracat ile Rusya takip etmektedir.

Bu ürün grubu ihracatında 6. büyük pazar olan G. Kore'ye ihracat bu dönemde % 128,6 artarak 7,9 milyon dolara yükselirken, daha alt sırada yer almalarına karşın Bulgaristan'a ihracat ise aynı dönemde % 66,6 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	27.053	44.216	63,4%	22,6%
HONG KONG	27.269	34.093	25,0%	17,4%
RUSYA FEDERASYONU	20.192	26.451	31,0%	13,5%
İTALYA	16.897	16.358	-3,2%	8,3%
UKRAYNA	12.879	15.022	16,6%	7,7%
GÜNEY KORE	3.453	7.892	128,6%	4,0%
ALMANYA	7.255	6.797	-6,3%	3,5%
ABD	3.821	4.753	24,4%	2,4%
BULGARİSTAN	2.452	4.084	66,6%	2,1%
FRANSA	6.427	3.750	-41,7%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	158.922	195.916	23,3%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde geçen yıla göre % 45,2 artışla 60,7 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 34,5'e çıkmıştır.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 18,2 artarak 23 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 4,1 artışla 20,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Aynı dönemde İtalya'ya ihracat ise % 17,2 düşüşle 7,9 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlar olan ABD'ne yapılan ihracat % 57,6 artışla 7,3 milyon dolara yükselirken, İngiltere ve BAE'ne aynı dönemde yapılan ihracatların % 211,8 ve % 169,3 oranlarında artarak sırasıyla 6,2 ve 4,4 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	41.790	60.686	45,2%	34,5%
FRANSA	19.458	23.001	18,2%	13,1%
ALMANYA	19.875	20.700	4,1%	11,8%
İTALYA	9.570	7.928	-17,2%	4,5%
ABD	4.623	7.288	57,6%	4,1%
İNGİLTERE	2.000	6.234	211,8%	3,5%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.650	4.443	169,3%	2,5%
İSVEÇ	2.524	4.378	73,5%	2,5%
BELÇİKA	2.190	3.619	65,3%	2,1%
AVUSTURYA	4.587	3.575	-22,1%	2,0%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	147.353	175.955	19,4%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 19,1 artışla 119,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı ise bu dönemde % 60,3 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 2,3 artışla 15,4 milyon dolar olarak kaydedilirken, Fransa'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 4,2 düşerek 11 milyon dolara gerilemiştir.

Kürk giyim ihracatının bu dönemde yükselen pazarlarından olan İngiltere'ye ihracat ise aynı dönemde % 43,9 artışla 4,3 milyon dolara yükselmiştir. Geçmiş dönemlerde kürk konfeksiyon ihracatında başlıca pazarlar arasında

yer almayan Çin'e yapılan kürk konfeksiyon ihracatının bu dönemde % 364 artışla 4 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	100.625	119.888	19,1%	60,3%
İTALYA	15.023	15.365	2,3%	7,7%
FRANSA	11.498	11.015	-4,2%	5,5%
ALMANYA	12.526	9.677	-22,7%	4,9%
UKRAYNA	8.256	6.704	-18,8%	3,4%
İNGİLTERE	2.987	4.299	43,9%	2,2%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	867	4.023	364,0%	2,0%
İSPANYA	1.385	3.041	119,6%	1,5%
AVUSTURYA	3.630	2.756	-24,1%	1,4%
ABD	3.797	2.546	-32,9%	1,3%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	179.726	198.939	10,7%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 26,8 artışla 180,6 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 48,2 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve kürk giyim ihracatının önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 9,9 oranında artarak 34 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 6,2 düşüşle 30,4 milyon dolara gerilemiştir. Deri ve kürk giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlardan olan İngiltere'ye bu dönemde yapılan ihracatın % 111,2 artması dikkat çekerken, BAE'ne ihracat ise % 151,8 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	142.415	180.575	26,8%	48,2%
FRANSA	30.956	34.016	9,9%	9,1%
ALMANYA	32.402	30.377	-6,2%	8,1%
İTALYA	24.594	23.292	-5,3%	6,2%
İNGİLTERE	4.987	10.533	111,2%	2,8%
ABD	8.420	9.834	16,8%	2,6%
UKRAYNA	15.691	9.044	-42,4%	2,4%
AVUSTURYA	8.216	6.330	-23,0%	1,7%
İSVEÇ	3.454	6.213	79,9%	1,7%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.457	6.188	151,8%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	327.079	374.894	14,6%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Ağustos döneminde % 2,3 artışla 41,9 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 27,2 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 6,2 artarak 20,5 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracatın ise % 27 düşerek 18,9 milyon dolara gerilemesi dikkat çekmektedir.

Saraciye ihracatında bu dönemde Rusya'ya yapılan ihracatın % 36,6 düşerek 7,2 milyon dolara gerilemesi de göze çarparken, diğer önemli pazarlarımızdan İspanya'ya ihracat % 14,4 gerilemiş olup, Fransa'ya yapılan ihracatta da % 27,3 oranında sert bir düşüş yaşanmıştır.

Bu dönemde Irak'a saraciye ihracatı ise % 60,8 oranında artışla 4,7 milyon dolara ulaşmıştır.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	41.007	41.941	2,3%	27,2%
ALMANYA	19.307	20.507	6,2%	13,3%
İNGİLTERE	25.909	18.913	-27,0%	12,3%
RUSYA FEDERASYONU	11.338	7.192	-36,6%	4,7%
İSPANYA	6.110	5.231	-14,4%	3,4%
FRANSA	7.125	5.184	-27,3%	3,4%
IRAK	2.930	4.711	60,8%	3,1%
DANİMARKA	6.375	4.413	-30,8%	2,9%
ABD	4.697	4.115	-12,4%	2,7%
AVUSTURYA	2.496	2.927	17,3%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	165.525	154.168	-6,9%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2013 yılı Ocak-Ağustos döneminde % 22,3 artışla 94,5 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 19,7 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 44,3 artarak 68,5 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 14,3'e yükselmiştir.

Ayakkabı ihracatının diğer geleneksel önemli pazarı olan S. Arabistan'a ihracat bu dönemde % 3 artışla 31,8 milyon dolara yükselmiş, ayakkabı ihracatındaki payı ise % 6,6 olmuştur.

Bu dönemin göze çarpan pazarları ise % 272,9 artışla 18,9 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Ukrayna ile % 2574 gibi çok yüksek oranda bir artışla 530 bin dolardan 14,2 milyon dolara yükselen Litvanya olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-AĞUSTOS	2013 OCAK-AĞUSTOS	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	77.307	94.519	22,3%	19,7%
IRAK	47.489	68.518	44,3%	14,3%
SUUDİ ARABİSTAN	30.890	31.802	3,0%	6,6%
ALMANYA	16.028	19.337	20,6%	4,0%
UKRAYNA	5.058	18.859	272,9%	3,9%
İNGİLTERE	11.173	14.310	28,1%	3,0%
LİTVANYA	530	14.178	2573,9%	3,0%
KIRGIZİSTAN	10.178	13.522	32,9%	2,8%
ROMANYA	7.325	11.242	53,5%	2,3%
KAZAKİSTAN	13.046	10.819	-17,1%	2,3%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	378.718	480.554	26,9%	100,0%

2013 YILI AĞUSTOS AYINDA İHRACAT SEKTÖRLERİMİZİ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

2013 yılı Ağustos ayında ihracat sektörlerimiz için önem arz eden gelişmelerin başında küresel ekonomide devam eden sorunlara ek olarak Ortadoğu'da tekrar tırmanan siyasi kriz ve Suriye'ye olası bir askeri müdahalenin küresel ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri ve bu etkilerin Türkiye'ye doğrudan yansımaları yer almaktadır. Küresel kriz boyunca gelişmiş ülkelere göre daha iyi bir performans göstererek pozitif yönde ayrılan gelişmekte olan ülkelerin önümüzdeki dönemde ABD'nin para politikasına da bağlı olarak küresel para rezervlerinin daralmasına paralel ekonomik sorunlarının artması beklenmektedir. OECD tarafından yayımlanan 2013 Yılı 2. Geçici Ekonomik Değerlendirme Raporunda da ABD'deki parasal genişlemenin azaltılması tartışmalarıyla alevlenen küresel çalkantının özellikle yüksek cari açığa sahip gelişmekte olan ülkelerin sıkıntılarını artıracığı belirtilmektedir.

Bu arada, daha önceki aylara göre Temmuz ayında daha iyi bir performans gösteren Türkiye genel ihracatı, Ağustos ayında tekrar yavaşlayarak % 1,4 artış gösterirken, Ocak-Ağustos dönemi artış oranı ise % 1,3'te kalmıştır.

Haziran ayında ABD Merkez Bankası FED'in tahvil alımlarını azaltmayı, dolayısıyla parasal genişleme politikasına son vermeyi değerlendirdiği açıklaması dolayısıyla gelişmekte olan ülkelere sermaye akışının duracağı endişesinin yanısıra Suriye'ye olası bir askeri müdahale senaryoları ABD dolarının başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere diğer para birimlerine karşı özellikle Ağustos ayının son haftasında ciddi değer kazanmasına neden olmuştur. Bu çerçevede, ihracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, Ağustos ayının ilk 3 haftasında 1,91 – 1,94 / TL aralığında seyreden ABD doları, Ağustos ayının son haftasında uluslararası gelişmelerin de etkisiyle hızla artarak Eylül ayının ilk haftasında 2 / TL seviyesinin de üstüne çıkmıştır. İhracat sektörlerimizin rekabet gücünü etkileyen euro / dolar paritesi ise Temmuz ayında 1,32 - 1,33 seviyelerinde seyrederken, son gelişmelerin ışığında dolar lehine değişerek 1,31 seviyesine gerilemiştir. Türk lirasının dolar ve euro karşısında kısa zamanda hızlı değer kaybı ihracat sektörlerimiz için yarardan çok olumsuz etki yapmakta olup, kurun belli bir dönemde istikrarlı seyri önem taşımaktadır.

Öte yandan, son küresel ve bölgesel gelişmelerin ışığında Orta Vadeli Program'ın (OVP) revize edileceği ve yeni makroekonomik hedeflerin belirleneceği ifade edilmektedir.

Uzun süredir içine girdiği borç ve ekonomik durgunluk sarmalıyla mücadele eden AB'den olumlu sinyaller gelmeye başlarken, Euro Bölgesi ekonomilerinde yılın 2. çeyrek döneminde % 0,3, AB-28'de ise % 0,4 büyüme kaydedilmiştir.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisinin 2012 yılı genelinde büyüme oranı % 3,4 olarak açıklanmıştır. Bu rakamın son 3 yılın en düşük büyüme oranı olduğu kaydedilmektedir. Rusya ekonomisinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde ise yavaşlayarak % 1,1 büyüdüğü kaydedilmektedir. Bu oranın 2009 yılından beri en düşük büyüme oranı olduğu belirtilmektedir.

Ülke genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 4,3 artış göstermiştir.

Rusya genelinde resmi işsizlik oranının %6 düzeylerinde olduğu kaydedilmektedir.

Bu arada, petrol fiyatlarındaki dalgalı seyir ve kamu harcamalarındaki artış nedeniyle Rusya'nın cari fazlasının 2012 yılında %4 olan seviyesinden 2013 yılında % 2,5'e gerilemesi beklenmektedir.

Hazır giyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2013 yılının ilk yarısı itibarıyla bir yavaşlama olsa da, iç pazardaki canlılığın devam etmesi beklenmektedir. Olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi durumunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede düşük de olsa sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur. Nitekim Rusya Devlet Başkanı Putin'in de derinleşen küresel ekonomik krizin petrol ihracatçısı Rusya'yı 2013 yılında daha çok etkileyebileceğini vurgulayarak ekonomi yönetiminden gerekli tedbirleri almasını istediği belirtilmektedir.

Güncel tahminlere göre, Rusya ekonomisinin 2013 yılında % 3'ün altında bir oranda büyümesi öngörülürken, küresel krizin derinleşmesi durumunda bundan olumsuz etkilenecek Rus ekonomisinin büyüme oranının bu oranın altına düşebileceği belirtilmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,3 küçülürken, 2. çeyrek dönemde ise % 0,5 büyüdüğü açıklanmıştır.

Almanya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 0,6 büyümesi öngörülmektedir.

Almanya'da işsizlik oranı Mayıs %5,3 seviyesinde kaydedilirken, Haziran ayında % 5,4'e yükselmiş, Temmuz ayında ise tekrar % 5,3'e gerilemiştir. Almanya genelinde perakende satışlarda Haziran ayında geçen yılın aynı

dönemine göre % 0,1 düşüş kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 0,8 düşüş meydana gelmiştir.

AB'yi derinden etkileyen finansal krize karşı, güçlü sanayi ve ihracat altyapısıyla bugüne kadar iyi bir direnç gösteren Almanya'nın 2013 yılının kalan bölümünde de AB ortalamasına göre daha iyi bir performans göstermesi beklenmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,3 küçülürken, 2. çeyrek dönemde ise % 2 daraldığı açıklanmıştır.

İtalya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,5 küçülmesi öngörülmektedir.

İtalya'da işsizlik oranı Haziran ayında %12,1 seviyesindeyken, Temmuz ayında ise % 12 olarak açıklanmıştır.

İtalya genelinde perakende satışlarda Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,1 düşüş kaydedilirken, Haziran ayında ise % 0,4 düşüş meydana gelmiştir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın, GSYH'sinin 2013 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %0,5 küçülürken, 2. çeyrek dönemde ise % 0,3 büyüdüğü açıklanmıştır.

Fransa ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 0,1 küçülmesi öngörülmektedir.

Fransa'da işsizlik oranı Haziran ayında % 11 seviyesindeyken, Temmuz ayında da % 11 olarak kaydedilmiştir

Fransa genelinde perakende satışlarda Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 düşüş kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 0,9 düşüş meydana gelmiştir.

Öte yandan, Fransa'da hükümetin kemer sıkma politikalarıyla birlikte 2013 yılı bütçesinden daha fazla tasarruf etme planının vergileri artırmasından ve hane halkı gelirleri ile tüketimi olumsuz etkilemesinden endişe edilmektedir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2013 yılının 1.çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %0,3 büyürken, ikinci çeyrek dönemde ise hızlanarak % 1,5 büyüdüğü açıklanmıştır.

İngiltere ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 0,8 büyümesi öngörülmektedir.

İngiltere'de işsizlik oranı Nisan ayında % 7,7 seviyesindeyken, Mayıs ayında da % 7,7 seviyesinde kaydedilmiştir.

İngiltere genelinde perakende satışlarda ise Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,7 artış kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 3,4 artış meydana gelmiştir.

ABD

Dünyanın en büyük ekonomisi ve önemli ihracat pazarlarımızdan ABD'nin ekonomisi ABD Merkez Bankası'nın (FED) gevşek para politikasının ve parasal genişlemenin yardımıyla, yeni yılın ilk yarısında büyümeye devam etmekte ve AB ekonomilerinden daha iyi bir görünüm sergilemekle birlikte, ekonomide büyüme ve istihdam hedeflerine henüz ulaşamadığı belirtilmektedir. Öte yandan Temmuz ayı başından beri uygulamaya konulan federal bütçe kesintilerinin ekonomiyi olumsuz etkilemesinden endişe edilmektedir. ABD Merkez Bankası (FED) yüksek vergi oranları ve federal bütçe kesintilerinin ekonomik büyümeyi olumsuz etkilediğini ifade etmektedir.

2012 yılında %2,2 büyüyen ABD ekonomisi, 2013 yılının 1'inci çeyrek döneminde %1,1 büyüme gerçekleştirirken, 2'inci çeyrek dönemde ise %1,7 büyüme kaydetmiştir. Güncel tahminlere göre ABD ekonomisinin 2013 yılı genelinde %1,9 büyümesi öngörülmektedir.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlar 2013 yılının Ocak-Haziran döneminde %3,7 artış göstermiştir. Hazırgiyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise 2013 yılı Ocak-Haziran döneminde %3,6 artış kaydetmiştir.

Güncel dış ticaret verilerine göre, 2013 yılı Ocak-Temmuz döneminde ABD toplam mal ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %1 artışla 918 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise %1,3 düşüşle 1,33 trilyon dolara gerilemiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dış ticaret açığı bu dönemde %5,7 azalarak 414 milyar dolara gerilemiştir.

Öte yandan, ABD genelinde 2012 yılının Mayıs ve Haziran aylarında %7,6 seviyesinde olan işsizlik oranı, Temmuz ayında %7,4 olarak kaydedilmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik oranı nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'sinin 2013 yılının 1. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %2 küçüldüğü, ikinci çeyrek dönemde ise % 1,6 daraldığı açıklanmıştır.

İspanya ekonomisinin 2013 genelinde ise %1,6 küçülmesi öngörülmektedir.

İspanya genelinde perakende satışlarda Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 6,8 düşüş kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 5,5 düşüş meydana gelmiştir.

Yunanistan ile birlikte AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan İspanya'da işsizlik oranı Haziran ayında %26,3 iken, Temmuz ayında da aynı seviyede kaydedilmiştir.

Bu çerçevede, bir çok uzman, İspanya Hükümeti'nin tasarruf ve bütçe kesintileriyle borçları azaltmaya çalışmasını doğru bulmamaktadır. Böyle düşünen uzmanlar, asıl çözümün borç para ile bile olsa harcamaların ve tüketimin devam etmesi olduğunu ve ekonominin canlı tutularak işsizlik oranının daha da artmasının önüne geçilmesi gerektiğini belirtmektedirler.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak ekonomisinin 2012 yılında % 10'un üzerinde bir oranda büyüdüğü tahmin edilirken, 2013 yılında daha yüksek bir oranda büyüme beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmakta ve Kuzey Irak'ta bir çok Türk hazır giyim firması mağaza açmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen milli gelirin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır.

Diğer yandan, bilindiği üzere Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi bölgeye gerçekleştirilen ithalatta "sevk öncesi inceleme" uygulamasını kesin olarak başlatmış, buna istinaden ihracatçıların ihraç mallarını sevk etmeden önce, yetkilendirilmiş olan Bureau Veritas ile SGS gözetim şirketlerinden uygunluk belgesi edinmeleri zorunlu hale getirilmiştir. Söz konusu uygulama nedeniyle ihracatçılarımız zaman ve maliyet yönünden çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır.

İran

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan İran, son dönemde sıkıntılı bir süreçten geçmektedir. Bu çerçevede, ABD'nin öncülük ettiği ek mali yaptırımlara AB'nin de destek vermesinin de etkisiyle Türk bankacılık sistemi de İran bankaları ile çalışmama noktasında baskı altında olup, İran ile ticaret yapan Türk firmalarının ödemelerini tahsil etme seçenekleri sınırlanmış bulunmaktadır.

Bu kapsamda AB, İran'a yönelik yaptırımların kapsamını daha da genişleterek insani ihtiyaçlar dışında Avrupalı banka ve finans kuruluşlarının İran bankalarıyla tüm işlemlerini yasaklarken, İran Merkez Bankası'na yönelik kısıtlamaları da genişletmiştir.

Öte yandan, İran para birimi Riyal'in dolar karşısında 2012 yılında % 50'ye yakın değer kaybetmesi ve İran Merkez Bankası'nın döviz sıkıntısı nedeniyle İran'a yapılan ithalatlarda döviz tahsisinde zorluk çıkarması Türkiye'den bu pazara yapılan ihracatı daha da zorlaştırmaktadır.

Diğer yandan, İran ekonomisinin ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle 2012 yılında en az % 1 düzeyinde küçüldüğü tahmin edilirken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir. Halk hayat pahalılığından yakınmakta ve gerek ambargo, gerekse İran Hükümeti'nin döviz sıkıntısından dolayı kendi koyduğu yasaklar nedeniyle birçok kalem ürünün temininde zorluk yaşanmaktadır.

	2012 AĞUSTOS 1000 \$	2013 AĞUSTOS 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-AĞUSTOS 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	41.141	62.402	51,7	251.299	24,3	308.772	25,6	22,9
2 İTALYA	8.111	10.139	25,0	90.470	8,8	92.115	7,6	1,8
3 ALMANYA	9.733	9.244	-5,0	74.992	7,3	77.231	6,4	3,0
4 İRAK	6.458	5.491	-15,0	50.685	4,9	73.322	6,1	44,7
5 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.513	9.270	105,4	29.976	2,9	51.046	4,2	70,3
6 FRANSA	8.603	9.271	7,8	49.936	4,8	49.526	4,1	-0,8
7 İNGİLTERE	5.795	7.668	32,3	44.422	4,3	45.462	3,8	2,3
8 UKRAYNA	5.488	7.642	39,3	35.302	3,4	44.446	3,7	25,9
9 HONG KONG	3.741	4.614	23,3	31.822	3,1	38.717	3,2	21,7
10 SUUDİ ARABİSTAN	2.168	1.616	-25,4	31.518	3,1	32.873	2,7	4,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	95.750	127.358	33,0	690.421	66,9	813.510	67,3	17,8
11 ABD	3.108	3.141	1,0	19.170	1,9	21.037	1,7	9,7
12 BULGARİSTAN	1.368	1.196	-12,6	13.517	1,3	15.191	1,3	12,4
13 LİTVANYA	415	11.458	2.661,0	1.843	0,2	15.122	1,3	720,7
14 KIRGIZİSTAN	547	1.187	117,0	10.997	1,1	14.752	1,2	34,1
15 HOLLANDA	1.375	1.648	19,9	14.677	1,4	14.267	1,2	-2,8
16 ROMANYA	1.218	1.303	7,0	9.668	0,9	14.174	1,2	46,6
17 KAZAKİSTAN	2.275	1.417	-37,7	18.585	1,8	14.172	1,2	-23,7
18 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.129	1.832	62,3	8.735	0,8	14.140	1,2	61,9
19 İSPANYA	1.480	2.476	67,3	16.119	1,6	13.177	1,1	-18,3
20 AVUSTURYA	1.748	1.008	-42,3	12.407	1,2	11.382	0,9	-8,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	14.662	26.666	81,9	125.718	12,2	147.414	12,2	17,3
21 İSVİÇRE	1.136	1.378	21,3	9.228	0,9	11.133	0,9	20,6
22 GÜNEY KORE	1.073	1.112	3,7	4.405	0,4	10.525	0,9	139,0
23 LİBYA	2.368	1.352	-42,9	10.825	1,0	10.230	0,8	-5,5
24 AZERBAYCAN	684	1.070	56,5	10.031	1,0	10.180	0,8	1,5
25 CEZAYİR	84	363	333,0	5.785	0,6	8.793	0,7	52,0
26 DANİMARKA	1.443	1.024	-29,0	9.435	0,9	8.430	0,7	-10,7
27 MİSİR	704	221	-68,6	5.309	0,5	8.031	0,7	51,3
28 TÜRKMENİSTAN	420	786	87,0	7.329	0,7	7.947	0,7	8,4
29 BELÇİKA	1.653	1.402	-15,1	8.552	0,8	7.493	0,6	-12,4
30 İSVEÇ	512	923	80,1	4.663	0,5	7.401	0,6	58,7
31 İSRAIL	742	786	5,9	5.716	0,6	7.323	0,6	28,1
32 KKTC	769	1.109	44,3	5.223	0,5	7.175	0,6	37,4
33 YUNANİSTAN	593	512	-13,6	6.640	0,6	6.828	0,6	2,8
34 TAÇİKİSTAN	197	230	17,3	4.075	0,4	6.172	0,5	51,5
35 POLONYA	480	526	9,7	5.905	0,6	6.078	0,5	2,9
36 ÖZBEKİSTAN	602	279	-53,7	5.557	0,5	5.913	0,5	6,4
37 UMMAN	84	195	132,4	1.224	0,1	5.782	0,5	372,4
38 YEMEN	0	192	100,0	249	0,0	5.163	0,4	1.977,4
39 ESTONYA	654	676	3,4	3.105	0,3	5.118	0,4	64,8
40 İRAN	277	215	-22,5	2.859	0,3	4.745	0,4	65,9
41 SİRBİSTAN	316	564	78,6	3.716	0,4	4.332	0,4	16,6
42 GÜRCİSTAN	490	613	25,1	5.195	0,5	4.312	0,4	-17,0
43 JAPONYA	907	753	-17,0	5.130	0,5	4.044	0,3	-21,2
44 TUNUS	343	155	-54,9	4.130	0,4	3.978	0,3	-3,7
45 ARNAVUTLUK	225	313	38,8	2.709	0,3	3.405	0,3	25,7
46 NORVEÇ	116	906	678,5	1.333	0,1	3.356	0,3	151,6
47 BEYAZ RUSYA	161	319	97,9	3.255	0,3	2.852	0,2	-12,4
48 KANADA	318	804	153,1	2.349	0,2	2.687	0,2	14,4
49 KOSOVA	294	303	3,0	2.598	0,3	2.674	0,2	2,9
50 SLOVAKYA	27	102	284,1	2.018	0,2	2.586	0,2	28,1
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	128.084	173.207	35,2	964.685	93,4	1.145.606	94,8	18,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	8.905	5.326	-40,2	67.673	6,6	62.625	5,2	-7,5
AB (27) TOPLAMI	47.413	61.301	29,3	378.637	36,7	401.738	33,3	6,1
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	136.989	178.533	30,3	1.032.358	100,0	1.208.231	100,0	17,0